

Sažetak uz video „Posramljivanje”

Situacija:

Bračni par Christine (83) i Fritz (86) žive kod kuće. Gospođa Hannelore je njegovateljica. U ovoj epizodi je gospodin Fritz u uznapređovalom stadiju demencije uzrokovane Alzheimerom. Usprkos tome voli listati novine iako sadržaj više ne razumije. U posljednje vrijeme sve češće mokri izvan WC-a. Gospođa Christine mu je nekoliko puta pokušala dati hlačice za inkontinenciju (rekla je „pelene”), ali on je ljutito odbio.

U 2 videa pokazati ćemo vam 2 načina da se izađe na kraj sa ovom situacijom.

Sadržaj 1. snimka:

Par sjedi za stolom i oboje listaju časopis. Gospođa Hannelore donosi čaj. Gleda mu hlače i shvaća da su mokre. „Što se to dogodilo?” pita vrlo smireno. „Ma, hajde! Molim te, stalno ti pričam, reci mi na vrijeme kad trebaš na WC!”, odmah reagira njegova supruga. Ali, on kaže: „To mora da mi je neko nešto prolio..., nisam ja to uradio...” Gospođa Hannelore: „...nikakav problem, jednostavno ćemo se presvući...”

Sadržaj 2. snimka:

Ista situacija kao gore. Gospođa Hannelore ponovo prepoznaje da su mu hlače mokre. Ali, ovaj put kaže da će mu donijeti svježu vodu. A kad mu se približi, iz (navodne) nepažnje polije mu vodu po hlačama. Odmah mu se ispričava i sada gospođa Christine krivi NJU i kaže joj da treba bolje paziti! I kaže da se on odmah mora presvući i da mu treba donijeti nove hlače.

Analiza:

Čak i ako gospođa Hannelore vrlo ljubazno pokaže gospodinu Fritzmu da su mu hlače mokre („...što se to dogodilo?”), gospođa Christine se odmah uključi i predbaci mu. I skreće mu pozornost na njegov nedostatak (mokrenje za stolom) - da, čak traži od njega da prizna svoj nedostatak. Većina se ljudi srami u takvim situacijama! Možda on nije primijetio ili je možda zaboravio na to, ali sada mu ona ukazuje na taj nedostatak! A zatim i predbacivanja njegove žene: Kao da on to može kontrolirati. U ovom stadiju se to događa i gospođa Christine bi trebala znati da je to simptom bolesti...

A ovdje se može vidjeti koliko jak takav osjećaj srama može biti: Protiv svake logike, on negira da je to učinio, mora da ga je netko polio... Naravno, ne znamo je li svjestan ili možda samo nakratko bio svjestan da je i sam mokrio, brani li se samo od napada ili ni sam ne zna zašto su hlače mokre. Gospođa Hannelore želi smiriti situaciju „...nikakav problem...”. No takvim

izjavama često pretvaramo događaje u problem, jer riječ problem ima mnogo poveznica u našem mozgu s drugim neugodnim iskustvima. A ako misli „...Mi ćemo se presvući...”, „mi” je ovdje neprikladno.

Dakle, kada nekome ukažemo na neugodnu situaciju, to je 'posramljivanje'.

U 2. videu također primjećuje da su hlače mokre, ali reagira vrlo kreativno. Kako bi ga poštedjela neugodnosti, ona isprva uopće ne reagira (kako ne bi skrenula pozornost gospođe Christine), donese mu još jednu vodu i pravi se nespretna te ga polije vodom po već mokrim hlačama. Sada se NE mora sramiti jer ga je gospođa Hannelore polila vodom. Kad kaže da nije nikakav problem, pokazuje da je ipak u pitanju NJEGOV nedostatak (koji pokušava ublažiti), ali to nitko ne primjećuje. Ona također koristi „MI”, ali ga odmah ispravlja i kaže da će odabrati nove hlače za njega.

Naravno, ovaj primjer nije prikladan da to radite svaki dan, ali je dobar primjer o čemu se radi: izbjegavanje posramljivanja i prebacivanja. A ako ste dovoljno jaki, možete povremeno skrenuti bijes ka sebi umjesto ka osobi koja vjerojatno često osjeća posljedice bijesa.

Razmišljanja:

Ovdje mislimo na sram koji je uobičajen među odraslim ljudima - osobito kada su konfuzni.

Neki rođaci govore drugim ljudima koji dolaze u posjet o strašnim događajima koje su im konfuzni učinili. Na primjer, majka govori svojoj kćeri što je (konfuzni) otac ponovno učinio - iako on stoji pored i mora svjedočiti da drugi pričaju o njemu. Konfuzni pojedinci možda neće razumjeti detalje, ali često osjećaju da se radi o njima i osjećaju se posramljeno, a da ne znaju što su ponovno učinili krivo.

Osobe s demencijom često su „infantilizirane” - tretiraju se kao djeca! Oni su odrasli i tako ih treba tretirati (iako njihove kognitivne sposobnosti ili ponašanje ponekad mogu nalikovati onima djece).

Također ne bismo trebali tiho razgovarati s drugim ljudima u susjednim sobama (čak i ako to nema NIKAKVE veze sa konfuznom osobom), jer neki konfuzni ljudi misle da se o njima priča. Također ne šapćemo u prisustvu konfuznih ljudi, tako da ne moraju brinuti hoće li se o njima govoriti. A kad sjedimo zajedno za stolom, u razgovore treba uvijek uključiti i konfuzne osobe. Neki članovi obitelji misle da pogođeni ionako više ništa ne razumiju - nije važno. Ipak, pokušajte objasniti što je trenutno tema razgovora!

U primjeru s mokrim hlačama, gospođa Hannelore mogla je pričekati dok gospođa Christine ne napusti sobu i zatim pokušati pozvati gospodina Fritza da se osvježi. Možda se može pronaći razlog zašto bi trebao presvući hlače (zato što se očekuju posjetioci, zato što želite otići ili zato što idete prati odjeću, a želite oprati i njegove hlače).

PRIJE ove faze, kada se još uvijek osjeća nagon za mokrenjem, važno je odabrati odjeću koja se lako skida u toaletu, poput hlača s elastičnim pojasom.

Uvidi:

Ako postoje nedostaci, trebali bismo pomoći pogođenima, a da ih ne posramimo.

Preporuka literature:

Pogledati i naš video „Sustavi pamćenja” (Priming)